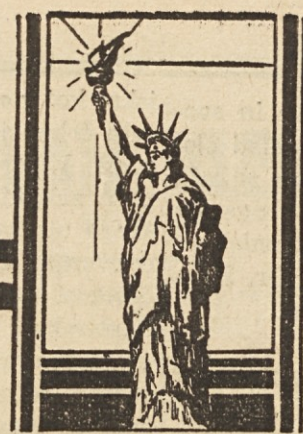

VESTI IZ SLOVENIJE

KOZBANA V BRDIH. — To se razil svojo pravico, je miličnik je zgodilo pred velikonočnimi prazniki.

Kakšna je pri nas takozvana "progresivna svoboda" naj priča naslednji dogodek. Pred nekaj dnevi je šel Jožef Sitar iz Bele- ga po opravkih v sosednjo vas. Le-tu se je pri svojih znancih nekoliko zamudil do večera, ko je v hišo prišel miličnik po mle- ko kakor navadno vsaki dan. Naš Sitar, v svoji kmečki dobro- dušnosti misleč, da se oblastni- kom sme potožiti tudi to kar ljudstvo trpi na svoji koži in v svojih srcih, se je z miličnikom spustil v pogovor in kritiziral neznosno suženjsko stanje, ki ga je komunizem uvedel pri nas. Očital mu je tudi, da so vsi propa- gandisti in tudi oblasti farba- le "nas ubogo in neučeno ljud- stvo," kakšen raj da nam pri- pravljajo, da se nam ne bo tre- ba toliko potiti za vsakdanji kruh, da bomo delali "le po par ur na dan," a da bomo mnogo- bolj živeli, da bode vse tako urejeno kakor bomo "mi — ljud- stvo" hoteli, da bode vsa oblast odvisna od naše volje, da si bo- mo sami delali postave, da bode naša privatna lastnina vpošteva- na in da bomo svobodno razpo- lagali z njo in jo upravljali. Me- stno tega pa "mi ljudstvo" sploh nič ne ukazujemo, ker par vaš- kih aktivistov-komunistov, ki so vsi bivši fašisti, nas vse s teror- jem ustrahujejo in sploh ne ve- mo za zakone, ki se nam nalaga- jo. Kdor ni absoluten komunizt ali vsaj tem ponižen hlapec, ne dobi sploh nobenih živiliških na- kaznic, kamoli še nakaznico za oblačila. Potožil se je, da je na- še življenje slabše, mnogo slab- še od afriških sužnjev, za katere se komunisti tako potegujejo in da bi bilo bolje, da bi nas raje vse pobili kakor pa da nas na ta način mučijo. Tako je nas Pepi potožil naše gorje ki je gorje 99% nas vseh, misleč, da se lah- ko potoži oblasti. Namreč, mi "ljuska oblast" že davno vidimo, da "naša ljudska oblast" so le aktivisti in pa miličniki in mi smo le jetniki te velike ječe. . . in pa . . . orodje za farbanje zunanjega sveta. No, ko je naš "hlapec Jernej" na ta način iz-

SHOWERS

Vremenski
prerok
pravi:

Danes deloma oblačno in hlad- no. Popoldne lahko rosenje.

Tri na dan

Demokratje v Ameriki bodo posnemali Wilsona, ki je bil leta 1916 izvoljen samo radi tega, ker je pridigal o miru. Nič zato, če je poslal takoj drugo leto ameriške fante na francosko bo- jišče.

Demokratje bodo vse do no- vembrskih volitev vpili, da je vojna strah, ki je na sredi votel, okrog ga pa nič ni. Kakopak!

Tudi predsednik Roosevelt je slovesno izjavil, da ameriški fantje ne bodo šli na evropska bojišča. Pa ki je vedel, da bodo šli.

Zračni prevoz poplavljenecv v Kanadi

Winnipeg, Man. — Kanad- ska vlada je včeraj organi- zirala ogromen zračni pre- voz za rešitev in prenos še ostalih prebivalcev poplav- ljenih okoliš mesta Winni- pega, ki ga je poplavila Red River reka.

Vlada je pripravila do- volj vojaških, transportnih in privatnih letal, da se bo moglo prenesti iz Winni- pega na varno po 9000 oseb na dan.

Preostali mestni jezovi, ki se raztezajo v razdalji 20 milj, se čedalje bolj šibijo in udajajo pod pritiskom vode. Vojaško poveljstvo je posvarilo prebivalstvo, da je "usodna ura" blizu, ker se je pod pritiskom voda vdalo že deset jezov.

Sovjeti so reducirali nemške reparacije za 50 odstotkov

Gesta je puhla, ker nimajo Rusi v Nemčiji več kaj 're- parirati.' — Akcija je na- vadna propagandna pote- za.

London. — Moskovski radio je naznanil, da je sovjetska vla- da sklenila, reducirati nemške reparacije za 50 odstotkov, to je za \$3.171.000.000.

Socialistična stranka zapadne Nemčije je 26. januarja 1949 iz- javila, da so Rusi dotlej vzeli iz Nemčije za \$7.000.000.000 re- paracij. V Potsdamu je pre- mier Stalin zahteval od Nemčije \$10.000.000.000 reparacij.

(Neki uradnik drž. depart- menta v Washingtonu je ozna- čil to sovjetsko potezo kot "puh- lo in prazno gesto." — "Rusi oplenjajo več let, Nemčijo že torej nimajo več kaj prida 're- parirati', je dodal. "Tozadevna gesta je bila narejena samo za politični učinek.").

Kakor ti meni, tako jaz tebi!

London. — Angleška vlada je odredila zatvoritev Češkoslova- čkega informacijskega urada in Češkoslovaškega kulturnega in- stituta. To je v povračilo za zatvoritev enakih angleških us- tanov v Češkoslovaški.

Tito je odločno zanikal namen aneksije zone B Svobodnega tržaškega ozemlja

Tozadevna bojazen Italije je brez podlage, je rekel Tito. — Želje sovjetskih velmož po strmoglavljenju njegovega režima, bodo ostale samo — želje.

RIM. — Premier Tito je v in- terjvuju z italijanskim radijskim omrežjem odločno zanikal, da je hodil kdaj anektirati zono B Svobodnega tržaškega ozem- lja.

Zatvoritev prometa med zono B in Italijo in istočasna otvori- tev prometa med zono B in Ju- goslavijo, je bila odredjena zgolj iz ekonomskih razlogov, je re- kel Tito. Italijanska bojazen, da je to nekak uvod k aneksiji, je brez podlage.

Glede odnosov z Italijo, je ju- gosl. premier ponovil svojo že- ljo, da bi se ti odnošaji izbolj- šali. Izboljšanim odnošajem pa mora slediti skupen jugoslovansko - italijanski nastop proti "provokativni kampanji, pa naj

V Ameriki bo vedno boljše, pravi preds. Harry Truman

V desetih letih bo imela pov- prečna družina s sedanji- mi nizkimi dohodki, 4.000 dolarjev letnih dohodkov.

Pendleton, Ore. — Predsed- nik Truman, ki se je ustavil tukaj na svojem potovanju po Ameriki, je imel govor, v ka- terem je napovedal nadalnje ekonomske pridobitve pod — "modrimi odredbami" njego- vevega "Fair Deal." Odločno je odklonil naziranje onih, ki ne vidijo ničesar, razen "nego- tovo in oblačno bodočnost" ter je naslikal rožnato sliko večje prosperitete in večjega izobi- lja za vse.

Eden izmed ciljev njegove administracije je, je rekel Truman, zvišati v prihodnjem desetletju letne dohodke po- vprečnih družin, katerih do- hodki so zdaj nizki, na \$4.000. V tej skupini je približno ena četrtina prebivalstva.

Predsednik je naglasil, da to pomeni, da se bodo njihovi dohodki zvišali v obliki živ- ljenjske ravn (standarda) ne zgolj v povečanju vsote cene- nih dolarjev. To bo mogoče doseči, je rekel predsednik, z zvišanjem letne proizvodnje v letu 1960 na \$350.000.000.000, to je za tretjino višjo proiz- vodnjo kot je sedana.

NOVI GROBOVI

Rose Potočnik

V Mt. Sinai bolnišnici je po- dolgi bolezni umrla Rose Poto- čnik, roj. Kapun, stanujoča na 448 E. 157. St. Pokojna zapušča moža Josepha in sina Josepha ter mnogo prijateljev. Bila je članica društva sv. Ane št. 4 SDZ in Slovenske ženske zveze št. 41. Pokopana bo iz železovega pogrebnega zavoda na E. 152. cesti. Čas pogreba bo naznanjen pozneje.

Konec plemenske diskriminacije

Washington. — CIO organiza- cija je ukazala svojim industrij- skim koncilom v enajstih južnih državah in lokalnim koncilom v 32 mestih, naj prenehajo z vsa- to diskriminacijo črncev v po- služah in napravah, ki so pod kontrolo CIO organizacije.

Komunistično vrhanje v slov. organizacijah

Našo javnost opozarjamo, da bomo v ponedeljek pri- čeli objavljati prevod stenografiranega kongresnega za- pisnika izpovedi in razkritij, ki jih je podal Odboru za preiskovanje neameriških aktivnosti Slovenec Matthew Cvetič iz Pittsburgha, ki je deloval v komunistični "par- tiji" kot tajni obveščevalec FBI ustanove. Ta uradni kongresni zapisnik vsebuje zaprisežene Cvetičeve izja- ve, ki jih je podal tekom zasliševanj 21., 22. in 23. feb- ruarja in 13., 14., in 24. marca letošnjega leta.

Naročnike in vse ostale čitatelje opozarjamo, naj pazno boro in zasledujejo potek razkrivanja, vsebovanih v tem zapisniku. Videli bodo, kakšnih rafiniranih me- tod, ukan in utvar se poslužujejo pristaši tega protičlo- veškega, protidemokratskega in protisocialnega suženj- skega svetovnega nazora pri svojem vrtnanju v organiza- cije sicer poštenih ljudi in zvestih državljanov, ki spo- znajo navadno njihove ukane šele tedaj, ko je većinoma že prepozno! Kakor titovci, ki so s preračunanimi uka- nami pridobili na svojo stran ogromno većino slovenske- ga ljudstva, ki so ga potem totalno — telesno in duhovno — zaslužili! . . .

Senat in kongres sta dovolila \$3,121,450,000 za obnovo Evrope in pomoč inozemstvu

Sporazum pomeni kompromis med voditelji ad- ministracije in člani ekonomskega bloka.

WASHINGTON. — Zastopni- ki senata in zbornice poslancev so se v ponedeljek zedinili za vsoto Ameriškega programa za pomoč Evropi in drugim neko- munističnim deželam v fiskal- nem letu, ki se bo pričelo 1. ju- lija. Za izvršitev tega progra- ma je dovoljenih \$3,121,450,000. Ta sporazum predstavlja kom- promis in delno zmago tako za voditelje administracije kakor za člane ekonomskega bloka, ki so s prizadevali, da okrnejo vsoto dolarjev, ki se izlivajo iz Zed. držav v inozemstvo. V tem spo- razumu je vključena tudi po- moč Koreji kakor tudi tehnična pomoč zaostalom in nerazvitim deželam.

Predloga predvideva \$2,850- 000,000 za obnovo Evrope — ali \$250,000,000 manj kot je zahte- vala administracija. Dalje je dovoljenih \$35,000,000 za pred- sednikovo "4. točko" programa (pomoč zaostalom in nerazvitim deželam); v ta namen je vpra-

Konec želeniške stavke

Chicago. — Unija lokomotiv- skih kurjačev je včeraj konča- la svojo stavko napram štirim železniškim družbam, ki zdaj hite, da vzpostavijo čim prej zo- pet redni promet. Stavka je bila končana tekom nočnih pogajanj, v katerih je Bratovščina lokomotivskih kur- jačev in strojnikov odnehala od svoje zahteve, da mora biti na vsaki Diesellovi lokomotivi na- stavljen še eden, poseben kur- jač.

V zameno pa so zastopniki že- lezniških družb pristali na to, da bodo predložili dvojne proble- mov, ki sta še sporna, arbitra- ciji v presojo in rešitev. Vse stavkujoče delavstvo je bilo že poklicano nazaj na delo.

SMRT SIAMSKIH DVOJČIC TEKOM DELIKATNE OPERACIJE V KANADI

Edmonton, Alta. — Tukaj so zdravniki tvegali operacijo na siamskih dvojčicah, na deklicah Brendi in Beverly, toda opera- cija, ki je trajala polne tri ure, ni uspela in deklici sta umrli.

Dr. Eardley S. Allin, pod čig- gar nadzorstvom se je izvedla operacija je izjavil, da so zdrav- niki nepričakovano odkrili, da sta bili srca dvojčic spojeni s tkivom in živčevjem, česar pre-

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Važna seja—

Jutri, v četrtek zvečer ob osmih bo važna seja dr. sv. Ci- rila in Metoda št. 18 SDZ naznanja, da se bo redna društvena seja ta mesec vršila v četrtek zvečer ob navadnem času namesto v petek in to iz zelo važnega raz- loga.

Sprememba seje—

Tajnik društva sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ naznanja, da se bo redna društvena seja ta mesec vršila v četrtek zvečer ob navadnem času namesto v petek in to iz zelo važnega raz- loga.

Tretja obletnica—

V nedeljo ob 11 bo darovana v cerkvi Sv. Pavla na Chardon Rd., sv. maša za pok. Felixom Surtz v spomin 3. obletnice nje- gove smrti.

Prodaja peciva—

Materinski klub župnije sv. Vida bo obdrževal v nedeljo 21. maja po 7. maši običajno pro- dajo peciva. Ves preostanek bo izročen čč. sestram, ki so bi- le poslani v Indijo.

Važna seja nocoj—

Nocaj bo važna seja društva Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ v navadnih prostorih. Po- ročila delegatinj s konvencije in več drugih važnih zadev je na programu.

Sestanek epileptikov—

V četrtek 18. maja ob 7:30 zve- čer bo sestanek odraslih epilep- tikov v zdravstvenem centru na 8917 Euclid Ave. Udeležene so vse narodnosti. Po seji bo i- uro proste zabave.

Poroka—

V soboto ob 10:30 se bosta po- ročila v cerkvi sv. Vida Helen Papesch, hčerka Mr. in Mrs. Blaž Papesch iz 772 E. 92. St. in Edward Musil. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni k poročni maši. Vse najboljše že- limo mlademu paru v novem stanju.

Izgubljena torbica—

Lillian Sternad, 1415 E. 51. St., je v nedeljo pri banketu ke- gljaške lige v SND na St. Clair Ave., izgubila črno ročno torbi- co. Pošten najditelj je proščen, da jo pokliče na EX 1-9423.

Odhod v Kalifornijo—

Danes odpotujeta v Kalifor- nijo za en mesec na oddih Mr. in Mrs. Daniel Stakich. Urad na Waterloo Rd., bodo vodili v njiju odsotnosti sinovi. Obiska- la bosta nečaka v San Francis- cu in enega v Los Angelesu. Že- limo jima prav srečno potova- nje ter mnogo zabave in lepi Ka- liforniji, pa da se zopet veseli in zdravi vidimo!

V bolnišnici—

Olga Benčič je bila nagloma odpeljana v Polyclinic bolnišni- co. — Olga stanuje na 16116 Grovewood Ave., in je naša dol- goletna naročnica. Nahaja se v sobi št. 132 in obiski so dovo- ljeni. Upamo, da se bo kmalu boljše zdravlja vrnila domov.

Važna seja—

Nocoj ob 7:30 bo važna seja društva sv. Ane št. 4 SDZ. De- legatinje bodo poročale s kon- vencije in druge važne zadeve bodo v pretresu. Seja bo v na- vadnih prostorih.

Odpeljan v bolnišnico—

V St. Alexis bolnišnico je bil odpeljan Anton Zajc iz 18908 Cherokee Ave. Obiski so dovo- ljeni od 2 do 3 pop. ter od 7 do 8 zvečer.

Shod 3. reda—

Skupščina 3. reda sv. Franči- ška bo imela shod na praznik Vnebovhoda v četrtek v cerkvi sv. Lovrenca ob 2 uri popoldne.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor) Cleveland 3, Ohio
6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6.00, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year; \$5.00 for 6 months; \$3.00 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 97 Wed., May 17, 1950

Pred stoletnico Mohorjeve družbe

Radi se poklanjamo pred jubileji zaslužnih mož. To je lepo in parav. Ne bi pa bilo prav, če bi le en sam Slovenec malomarno prešel jubilej, ki je za vse Slovence velikanske važnosti — 100 letnico Mohorjeve družbe.

Družba sv. Mohorja, ki ima matično hišo v Celovcu, je posegla najgloblje v kulturno življenje Slovencev. Pričela je delovati še v tisti dobi, ko je svetniški škof Slomšek spoznal neprecenljivo vrednost materine besede. Koliko Mohorjevih knjig. Koledarjev in Večernic, je že izšlo iz Mohorjeve tiskarne med sovensko ljudstvo. Koliko blagega in klenega znanja!

In danes pred stoletnico? Celjska Mohorjeva družba je v likvidaciji, matična hiša v Celovcu pa je oživela. Živi, toda brez rok. Kljub temu bije trdovraten kulturni boj za pravice slovenskega jezika na Koroškem. In ne samo to. Zaveda se še drugega poslanstva: Postati hoče osrednja vez, ki naj poveže Slovence raztresene po svetu, postati hoče kulturni reprezentant slovenskega življa.

O Mohorjevi družbi se je v Ameriški Domovini pred kratkim že nekaj pisalo. Hvala sem piscu in listu. Morda ne bo odveč, če dodam tistem, kar je bilo že povedane, še nekaj stvari in se obenem obrnem na slovensko ameriško javnost, da ob 100-letnici Mohorjevi družbi priskoči na pomoč.

Bridko je dejstvo, da je ime koroških Slovencev v svetu tako malo znano. In vendar so koroški Slovenci trdoživno ljudstvo, so Slovenci, so naši bratje. Zdrav, klen rod so, s čudovito lepo narodno pesmijo in s čudno lepimi običaji. Počemu pišem, počemu apeliram na slovensko ameriško javnost? Ker od blizu gledam borbo Mohorjeve družbe in ker se jasno zavedam težke in odgovorne resnice: Mohorjeva družba bo brez pomoči ameriških Slovencev obsojena na živofarjenje in umiranje. To je dejstvo, pred katerim ne moremo zakrivati oči.

Lepo je, ko vidim, koliko časopisov je rodila slovenska trdoživost na vseh koncih sveta. Bojim se pa, da Slovenci premalo mislimo na osrednjo družbo, ki naj bi nas vse ki nam je slovenstvo pri srcu, ki čutimo, da je v vsaki dobri knjigi kos slovenske domovine ali tistih lepih sanj, ki smo jih nekoč sanjali. Mohorjeva družba je nalašč ustvarjena za to. Nikomur noče konkurirati, s svojim vsakoletnim književnim darom hoče raztresene Slovence povezati v domačo družinsko skupnost, da bomo vsi čutili, da smo veje in vejice enega debla.

Celovška Mohorjeva družba živi. Voditelji koroških Slovencev se trudijo, da bi zaživela na globoko. Voljo imajo, delajo in mučijo se, toda volja je premalo.

Mohorjeva družba potrebuje lastno tiskarno! Do danes mora svoje publikacije tiskati po drugih tiskarnah. Kaj to pomeni, bo vsakemu jasno, če povem, da mora družba pri tisku plačati posebno doklado, tako imenovano "Fremdsprache-zulage" (doklada za tuj jezik! !), ki znaša 40 odstotkov. Predstavljajte si zdaj, koliko je nepotrebnih stroškov, ki bi bili družbi prihranjeni, če bi imela lastno tiskarno.

Stroj, ki ga družba potrebuje (enega je kupila!), stane v Ameriki okrog 6.000 dolarjev. Nekaj je družba prihranila, nekaj je hotela dobiti posojila v Ameriki. Žal, brez uspeha. Zvedel sem za novico, ki me je bridko udarila. Vem, dragi Slovenci, vsi mole roke k vam. Begunci, sorodniki doma, reveži po vsem svetu. Mizerija XX. stoletja gre v apokaliptične čase.

Verjemite pa, da nosimo odgovornost za življenje Mohorjeve družbe vsi Slovenci. Našim dedom je rezala kruh domače besede. Meni, tebi, vsem Slovincem. Vrnimo ji do broto. Ne odričajmo prosečih rok!

Gledam ta obupni boj. Zavedam se svoje kulturne dolžnosti in prosim in rotim vse stare in novonasteljene, priskočite Mohorjevi družbi na pomoč. Stroj, ki bi ga kupili ameriški Slovenci, bi bil največji glasnik našega slovenstva. In ne samo to: imena velikodušnih darovalcev bi bila vklesana v Mohorjevi hiši in bi pričala, da je Slovenec globoko pognal korenine v domačo zemljo in da ob lastnih bridkostih ni pozabil kulturne vrednosti Mohorjeve družbe. Lepšega spomenika si ne more nihče postaviti.

Družba je pripravljena vzeti posojilo in ga vknjižiti na lastno hišo. Srečna bi bila tudi ob tem, da bi le mogla zadihati. Dokler nima lastne tiskarne, je obsojena na umiranje.

Gre za čas, skoraj za ure. Vsega je premalo, samo nasprotovanja preveč. Če stroja letos ne bo, gredo težki deset tisoči spet v izgubo in ne pozabite, da je vsak šiling kaplja krvi Mohorjeve družbe.

Pišem to pismo z zavestjo, da sem resnico moral povedati. Če bi molčal, bi se čutil krivega pred slovensko kulturo. Slovenski živelj na Koroškem bije morda svoj poslednji boj.

Prosim in rotim vse ameriške Slovence: ne zaprite ušes! Morda se najde kdo, ki podpre to mojo prošnjo, morda se najde kdo, ki bo prvi z velikodušnim darom ali posojilom odprl pot v življenje Mohorjevi družbi.

Pokažite, da je vaše slovenstvo še živo, pokažite, da ne

spadate v krąg tistih, ki nimajo zanimanja za koroške Slovence!

Imena darovalcev, vklesana v kamnu, bodo živela v Mohorjevi hiši in pričala o rodoljubju ameriških Slovencev. Ne stojte malomarno ob strani. Naj bo zadeva Mohorjeve družbe tudi vaša srčna zadeva.

Še je čas, da rešite koroške Slovence umiranja. Nad mrtvimi vekati bo prepozno!

Špital, 2. maja 1950.

Mauser Karel.

Vsi za enega, eden za vse

P. Bernard Ambrožič

Ko tole tipkam, je za vso Ameriko čas velikega pričakovanja. Posebno pa za prijatelje in znance družine Jesenko, ki je preživela nekaj let v begunski taborišču Trofaiah na Štajerskem, zdajle se pa že vozi z avijonom po stratosferah med Evropo in Ameriko. Čas velikega pričakovanja je v Ameriki ne samo za osebne prijatelje in znance družine Jesenkov, ampak tudi za DP. Commission v Washingtonu, za NCWC v New Yorku, posebej za Slovenian Desk pri NCWC, pa seveda tudi — last but not least — za LIGO Kat. Slov. Amerikancev. In če hočem biti še bolj natančen, čas velikega pričakovanja je tudi doli v ameriški — North Carolini.

Upajmo torej, da bo Jesenkov avijon srečno preplaval morje in bodo vsi srečno pristali na La Guardia Air Field v New Yorku, tako da bo vse res, kar tu tipkam, res namreč tudi takrat, ko bodo te vrstice pred vašimi očmi.

Pa zakaj bi ravno Jesenkova družina povzročila v Ameriki tako pričakovanje? Saj je bilo že mnogo drugih na morju in nad morjem na poti sem v 'novo domovino,' pa nam ni prišlo na misel, da je treba razbobotati čas pričakovanja po vsej Ameriki in še delj, vse od Alaske pa do Avstralije.

To je že res, ampak doslej še ni bilo na poti družine, ki bi se mogla meriti z Jesenkovo. Vsaj površno si jo ogledajte, pa boste hitro zapazili, zakaj jo postavljamo na pranger. Oče France, mati, Antonija, sinovi France, Jernej, Anton, hčere Ivanka, Milka, Franciška, Julija, Antonija, Lavrencija, Marija, Gabriela.

Veste ljudje božji, tako-le številni družini najti v Ameriki sponzorja, to niso mačkine solze! Komur se ta moja ugotovitev čudna zdi, naj le gre sam poskušat. Ne bo treba dolgo čakati, da bo z menoj potegnil. Dolgo se je pletlo, velikokrat se je že zapletlo, pa se je spet razpletlo — nazadnje pa vse kaže, da bodo Jesenkovi le med nami, pa še kar po "luftu". Te zadnje okolnosti je kriv Jesenkov sinček Tonček, ki je bil tako pameten, da je pritullil na ta puklasti svet pred par meseci. Nekdo mu je menda pošepetal na uho, da bo IRO zavoljo njega za vse Jesenkovce najela letalo, če bo znal priti na svet ravno o pravem času. In res jo je možak pogruntal pritisnil je na I. R. O., da je odgovorela barko in naročila "samofrc". Dojenčki in njihove matere imajo to pravico.

Za Jesenkovo družino je LIGA prebrskala skoraj vso Ameriko. Ne samo Liga, tudi N. C. W. C. se je zanimala zanjo. In tudi DP. Commission v Washingtonu. Saj bi bila vsaka organizacija ponosna, ki bi se ji posrečilo odkriti sponzorja za tako veliko gnezdo. Med begunci vseh različnih narodov ni veliko družin, ki bi bile tako številne. Kadarkoli pripelje barka ali letalo družino z večjim številom otrok, je vzbujena splošna pozornost. Ni ta pozornost zmerom zbudena v pravem smislu, toda zbudena je. In to je že nekaj. Nekateri so ponosni, drugi zmagujejo z buticami, tretji se vzbujajo vest . . .

Za Jesenkovo družino se je v

Ameriki zainteresirala samo družava North Carolina. Begunski apostol iz te države, Rev. Frank Howard, je zdaj že nekaj znan bralcem Ameriške Domovine. Bolj od blizu je pa znan tistim našim, ki so že v North Carolini in hodijo v njegovo cerkev k svetiki maši. Ni dvoma, da bodo ti sami še večkrat kaj napisali o tem svojem apostolu.

Rev. Howard je torej zvedel za Jesenkovce in je takoj začel iskati mesta zanje. Našel je moža v svoji okolici, ki ni katoličan, bil je pa voljan sprejeti tako številno družino. Pa so šli pa-pirji za Jesenkove čez morje. Nismo se veliko ozirali takrat na posebno naročilo sponzorjevo: Biti morajo tu ob takem in takem času — ali jim bom pa odpovedal . . . Verjeli smo da bodo lahko tu ob določenem času. Šele pozneje smo dognali, da je bila naša vera — prazna. Cela vrsta slovenskih družin se je zakasnila — iz zelo različnih razlogov — pa so sponzorji v North Carolini odpovedovali drug za drugim. Rev. Howard je ves žalosten naznanjal te odpovedi na Slovenian Desk: žal, nič več jih ne moremo sprejeti. Vselej je pa pristavil: IZJEMA SO JESENKOVI! Nič ne vem, kam jih bom dejal, toda nekaj se bo že našlo zanje, samo hitro naj pridejo. Tako izredno čedne družine ne smemo pustiti na cedilu. No in — Slovenian Desk je dregal in dregal, da bi nekaj izdregal, pa kaj ko je mali Jesenkov Tonček dregal čisto po svoje in venomer mešal štrene temu ljubemu Slovenian Desku — pa celokupni NCWC, Rev. Howardu in še North Carolini zraven. Tega poredneža bi si gotovo Jesenkovi posebej za vse življenje zapomnili, pa zdaj, ko jim je izdregal "samofrc", so mu gotovo že marsikaj odpustili.

Še pred dobrim mesecem je bilo, ko je neki sponzor tam doli rekel: Ne! Rev. Howard ga je imel zapisanega za Jesenkovce, on je pa odločno izjavil, da ne more več čakati. Farma mora biti obdelana in nemudoma. Ker Jesenkovi le ni, je treba vzeti druge ljudi, pa amen. Rev. Howard ga je povabil na večerjo, mu lepo postregel, mu kar mogoče lepo na srce pihal, pa le ni bilo nič iz tega. Nazadnje sta se domenila, da mu Rev. Howard "posodi" neko drugo slovensko družino, ki je že doli pa naj obdeluje farmo, dokler Jesenkovi ni. To se je zgodilo — ampak tista slovenska družina se je praskala za ušesi, kaj bo potem z njo, ko Jesenkovi vendar pridejo. Kljub temu je bila vesela, da lahko nekaj žrtvuje in magari riskira, samo da bo Jesenkovi ostala North Carolina odprta.

Tako so ljudje obračali, Bog je pa obrnil. Moralo je biti skoraj istočasno, da se je zgodilo dvojje: Jesenkovi so dobili poziv, naj se odpravijo na pot preko morja skozi stratosfero, doli v North Carolini, komaj eno miljo daleč od cerkve Rev. Howarda, se je pa nekemu farmerju nepričakovano naglo izpraznila prostorna hiša, pa tudi delavcev za farmo je zmanjkalo. Temu farmerju je ime Mr. Smith — skoz in skoz ameriškansko ime — pa sta se kar brž domenila z Rev. Howardom: Jesenkovi naj zasedejo izpraznjeno stanovanje

in primejo za delo na farmi. In Rev. Howard je pisal na Slovenian Desk: Vse v redu, le kar pridejo naj! Slovenian Desk je pa pisal oni drugi slovenski družini v North Carolini, naj se neha praskati za ušesi radi Jesenkovi . . .

Oha! Pocesija stoj! Kaj se je utrgalo? Ali samo knof ali kaj več? Ta hip, ko sem tipkal zadnje besede tu zgoraj, je prišel kabelgram iz Nemčije in povedal: JESENKOVI ČRTANI. To se pravi, da jih s tem aeroplanom ne bo. Zakaj ne? Bomo zvedeli. Kdaj pridejo. Bomo zvedeli? Ali bo kaj zelo narobe? Bomo zvedeli. . .

Prva moja misel je bila: Ali naj to tipkanje vržem v koš? Druga misel: Nak naj gre v tisk! Tisti, ki se sploh zanimam za to kolono in delo, ki ga predstavlja, boste vsaj videli na tem primeru, kako nam včasih čudno prede. Kakor je naslov neki stari igri: Zdaj gre sem, zdaj pa tje. . .

Osat in plevel

Vodilo čitatelju: Nikoli ne glej na to, kdo piše ampak vso važnost polagaj na to, kaj piše in kako piše. To je važno.

Razprave o Sansu v Prosveti in drugih sopotniških listih zadnje tedne so bile kaj suhe. Sans je sam na sebi že od njegovega rojstva sem nesrečno dete. Mati mu je bila slovenska javnost, ki se je tiste dni, ki je bil Sans spočet, kaj čudno obnašala. Mnogi, ki so sodelovali nekaj pri očetovstvu, se danes z neko boleštvostjo spominjajo tistih dni. Kakor nezreli fantje po takih dogodkih. Resnica je grenka.

Ali je Sans še potreben? Boge čemu?! Da se politično slepi napredne rojake v Ameriki. Če je to potrebno in brez tega ni življenja za napredni tabor med nami, potem je potreben. Druge potrebe za Sans pa danes ni.

Tone Jankovič hlača okrog za napredne liste po Collinwoodu in od časa do časa prime za pero in kaj napiše. Ko ga opazuješ, hlačajočega na ulici, misliš, da je to kak bizantinski trgovec. Če pa bereš njegove duševne produkte v Prosveti, pa dobiš misel, da ga mora nekaj v glavi trkat ali pa je v nekakšni "ef-biajski" službi naših sopotnikov v Ameriki, ki delujejo za čast in slavo BrozaTita.

Bagosrčnemu Jankoviču je zelo "pri srcu" prezvišeni, potem drugi častiti gospodje. Kaj neki so se mu zamerili? Pa ne, da bi mu kateri izmed takih kedaj kaj vest izpraševal? Nekaj tega naprednega Toneta teži, samo mož ne pove, kaj. Potem pa seveda Jaka urednik A. D., pa bivši urednik Glasa Šabec. Vsi mu delajo preglavice, da mož nima mirnega počitka. Hlača naprej brez miru in pokoja, dokler ne bo prihlačal do konca poti. Takrat bo pa videl, pa tudi čutil, ali je hlačal prav ali slabo.

Naročeni potopisi. Sans je poslal v Jugoslavijo nekaj opazovalcev. Kakšni so ti opazovalci? Nepristranski? Sans je v rokah naših znanih naprednjakov, ki so slepo zaverovani v titovstvo, pa najsi bo to titovstvo v pravem ali nepravem, pošteno ali nepošteno. Male in velike napake titovstvu spregledujejo in ne znajo drugega kakor le titovstvo hvaliti. Vse je svetlo in zlato, kar se pojavi na nebu titovstva. Ali pričakujete od Medveška, Kuhlja in drugih kaj drugega? Kaj ste brez možgan, kaj ne znate soditi?

Dr. Zaletel je mož prave zaletske narave. Prašnikarjevi izprašuje vest, kakor kak Titov državni ali javni tožilec. Na laž jo hoče postaviti, ampak sreče pri tem nima druge, kakor da

le razgalja samega sebe in svoje prepričanje. Včas misli človek, ki se spravi druge slikati, da slika v opisovanih druge, pa slika samega sebe. Resnici na ljubo, drugih lastnosti Dr. Zaletel dozda še ni pokazal.

Zvonko Novak je član nekega informacijskega urada, ali kako že se imenuje dotični urad, v katerem kancelari v Sloveniji. Od časa do časa piše kakemu ameriškemu rojaku vabilo, naj kaj piše ali kaj sodeluje za Titov imperij na Balkanu. V kancelarju Zvonkotu so starokrajški Titovci našli kaj primerno osebo in kaj primeren značaj, da ga postavijo v službo njihnega namena. Titovci pa Zvonko je kaj čedna kompanija. Več ne rečem.

Starček Matic Pogorelec se je te dni oglašil v Prosveti. Novodolši rojaki mu niso nekaj dobrodošli, ker so menda nekaj govorili, da so Lahi boljši od Titovih "partizanskih h u m a nitarecev." Matic je hud na Lahe — jaz tudi. Zverinskih početij, ki so jih izvajali partizani v Kočevskem rogu in drugod pa kljub temu nihče ne more zagovarjati. Morda Matic sploh ne ve zakaj gre — zato mu je ušla taka opazka. In kot dober kristjan sploh ne ve, da s tem da v sopotniškem tisku svoje spomine in modrost razklada, hote ali ne hote v komunističen rog piha. Če pa ve kaj dela, naj si pa malo vest izkrtaji.

V komunističen rog piha tudi vsak oni katoličan, ki podpira na kakoršen koli način take liste, ki delujejo za komunistično miselnost. V tem oziru so premoogi veliki brezbrizneži in se ne zavedajo kaj delajo. V resnici so krivi sodelovanja za komunizem. Katoličani bi si morali postaviti jasno geslo: Proč s sopotniškimi listi! Smrt komunizmu — svobodno narodu!

Opazovalec.

Tebi, ki te vrstice čitaš!

Cleveland, O. — Narod, ki ne hrepeni in ne stremi po omiki, nima obstanka. In ljudstvo, ki v knjigah in časopisih pregleda le podobe, berivo pa zameta, takega ljudstva še ni obsijala luč prosvete. V mrtvih črkah so dandanašnji skrite silnejše

Naše Slovenke se kaj dobro postavijo

Minneapolis, Minn. — Slika predstavlja mojo nečakinjo Mimi Gorše in njeno sestrično Josephine Vidervol. To sta dekletki družin, katerim sem bila za sponzorico. Nastopili sta na zabavi, ki jo je priredila tukajšnja župnija sv. Lovrenca. Navzoče občinstvo ju je prav toplo pozdravljalo za njiju prelepo petje.

Obe pohajati še v šolo sv. Lov-

iskre kot v električni žici. V mrtvih črkah je moč, ki prestvarja svet. V mrtvih črkah je shranjen zaklad tisočletnega človeškega umovanja in božjega razodevanja. In zato so knjige in časopisi — kakor je zapisal zelo moder mož — čudežna dela človeškega uma. Kakor mostovi so, razpeti so, razpeti čez reko bežečega časa, da prihajajo po njih davno umrli predniki k nam živčim in govore z nami. Po knjigi in časopisu govori modrijan modrijanu in vsem tistim, ki žele modrosti. Po knjigi in časopisu govori izkušenec neizkušenemu, starina mladini, celo otrokom, ki ne znajo brati. Knjiga in časopis premostita vse ovire, ki jih stavi čas in prostor. Zato ga pa ni bilo omikanega naroda v vseh tisočletjih, ki ne bi bil kazal posebne skrbi za spise in knjige.

Kadar koli pa govorimo ali pišemo o kaki knjigi ali časopisu moramo pa vedno vedeti ali se gre pri tem za dobro ali slabo čtivo. Za nas ameriške Slovence, kateri smo ostali še dosledni katoličani zvesti veri naših očetov in mater priporočam, da naj poskrbe, da bo vsaka slovenska družina kakor tudi posameznik kateri da še kaj na svojo narodnost prejemali slovenski dnevnik 'AMERIŠKO DOMOVINO,' nabožni mesečnik 'AVE MARIJO' in duhovni mesečnik 'DUHOVNO ŽIVLJENJE,' katero je enih najbolj popolnih mesečnikov ki izhaja danes v slovenskem jeziku in pisano v versko katoliškem narodnem duhu.

Celoletna naročnina za Ameriko je \$7.00; za Kanado \$8.00. Naslov: "DUHOVNO ŽIVLJENJE," VIKTOR MARTINEZ 50 BUE-NOS AIRES, ARGENTINA.

(L. D.)

Ne bi mogel biti brez tega lista

Rock Springs, Wyo. — Ker vidim, da mi naročnina poteče, vam pošiljam nakaznico za celo leto, ker brez tega lista bi ne mogel biti. Ga čitam že nad 20 let. Ravno sedaj, ko to pišem, smo dobili več kot dva čevlja snega. Nič zato, saj je zastoj in ni za nas nič novega. Dolgo pa itak ne bo pri nas.

Pozdravljam vse čitatelje tega lista, listu pa veliko uspeha, Ciril Jenko.

Ciril Jenko.

Ciril Jenko.

KARL MAUSER:

KAPLAN KLEMEN

ROMAN

Toda bolj govorec zavoljo časti kakor pa iz želje, da bi kaj dobrega povedal. Eržen bi samo rožice sadi. Sentimentalist. Za v "Sibirijo" ni. Morda za stolnega kaplana. Celo cerkev zna spraviti v vek. Zunaj cerkve ljudje obrišejo solze in se samim sebi zde neumni.

Polenc bi bil dober. Tih, trmast zagrižen, če se nečesa loti. Ne popusti zlepa. Zato si tudi nista z dekanom preveč na roko.

Puntar! Dekanu ni všeč, da ima Polenc ob nedeljah več spovedancev kakor on cel mesec.

V mislih obere Klemen vso dekanijo duhovščino. Tudi pri župnikih se ustavi, kar je mlajših.

Žužek je trmast. Ne da si blizu. Star vojak. Zadnjič je nekemu nezakonskemu otroku kar po sili dal ime Servacij, čeprav se je boter na vse kripilje upiral.

Ni se dal pregovoriti. "Za kazni, če ne se bo greh preveč razrastel."

Vodopivec je cel urar. Starrec pravi, da bi znal še kaj izumiti. Lotil se je celo neumnosti in se je zaklel, da zgradi "perpetuum mobile". (stroj ki se vedno premika). Pa je obupal. Žužek je dejal, da za voljo tega, ker se je bal, da se mu bo zmešalo. Pisarno je imel matpano s kolesi in kolesci. Komaj je bilo še prostopora za matične knjige.

Dekan je menda zelo vihal nos, ko ga je obiskal. "Raje se farne ure lotite," mu je rekel pri odhodu.

"Rodo ljudje preveč zmedeni," ga je uščenil Vodopivec. "Ze tako radi zamujajo mašo."

Dekan se je samo kislom nasmehnil. S starimi župniki ni, da bi se bodel.

Porenta je hebrejec. Latinškega svetega pisma še ne bere ne. Kakor da ni pravo. Hebrejske hierogliffe rešuje in konje zdravi.

Pravi original! Klemenu gredo usta na smeh. Enkrat ga je obiskal. V veži je bilo kuretnice, da nisi vedej, kam bi stopil.

Porenta ga je sprejel s smehom. Potlej se je precej spustil na slovnico in našteval korenine iz sanskrita. (**sanskrit: prvotni jezik indogermanskih plemen) ki se poznajo v griščini.

Učen gospod. Porenta, le do sre ne zna priiti. Pa ga imajo ljudje radi. Kar potrpijo z njim.

Velikokrat Klemen takole prečeta dekanijko duhovščino. Na koncu premišljevanja je dobre volje, toda izbire za "Sibirijo" ni velike.

Kar vesel je, da je izbira naloga škofije in ne njega. Mesečnih rekolekcij* (*rekolekcija — enodnevne duhovne vaje (duhovna obnova) se je Klemen redno udeleževal.

DO YOU GET ENOUGH VITAMINS?

You can't feel and look your best unless you do. If you are in doubt, we invite you to make the following test at our risk.

Get a package of sixty, One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules. Take one capsule every day for sixty days. If you are not satisfied your druggist will refund your money. Be sure to get One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules, the kind that has this trademark

ONE A DAY
MULTIPLE VITAMIN CAPSULES

MILES LABORATORIES, INC.
Elkhart, Indiana

Kar vleklo ga je nekaj. Pri rekolekciji se je vselej od srca nasmehal. Toda tako kot pri zadnji se nikoli.

Župnik Vintar pase duše ne kije v hribih. Dobrodušen star gospod, na moč prijazen in šaljiv.

Po rekolekciji je take otreasal, da se je še dekan nekajkrat nasmehnil.

Pripovedoval je, kako je del Pokljukarja v sveto olje.

"Križ sem naredil čezen. Mislim sem, da ne bo do jutra. Pa je vse ogoljufal. Mene in Boga. Vsem je fige pokazal. Čez dobra dva meseca je sam prišel k meni. Kar gledal sem ga."

"Zakaj ste se opuntali, oča," sem ga prijel. "V sredi noči ste me vzdignili iz postelje."

Zasmejal se je. "Ze zavoljo vas bi rad umrl. Da ne bi zastoj hodili. Pa še čez polnoč ste prišli, da ga niste mogli silce zvrniti. Toda Bog me ni pustil umreti.

Zakaj ne, sem ga vprašal. Grobar sem, gospod župnik, in edini, ki sem kdaj navil faro uro. Ha—ha—ha!"

Župnik Vintar se je smejal in tolkel ob stegno. "Kaj takega, sedem Samarij! Ti beštja, ti! Koj sem mu dal za kozarček pelinkovca!"

Potlej se je lotil kaplana Žirovnika, ki je bil suh kakor trlica. "Nastavkov za župnika nimaš. Presuh si. Kmalu boš tak kot Groharjev Tine, ki pravi, da ima dve kilji manj kot suh mehur."

Dekanu se je zaletelo vino, ki ga je ravno vtil vase. Kaplanički so kar odletavali.

Vintar pa je bil videti tokrat pravi zaleten. "Za mesto stolnega kanonika se pa le pobrigaj. Posluha nimaš in to je za kanonikat glavni predpogoj."

Zdaj so se še stari župniki smejali. Spomnili so se gospoda Tomaža, mogočnega širokoplečega Gorenjca, ki je s svojo Glorio zmedel vse korne pevece. Se organista.

Ti prekvati Vintar! Brez njega bi bilo na dekanijških konferencah marsikdaj dolčas.

Tako se je Klemen docela življal. Zadel si je svoje duhovniške križe, ki mu jih je sladija zavest duhovniške skupnosti.

Včasih se je ustrašil, da se bo preveč navezal na svoje prve duše. Vzljubil je gorjance, iz katerih je dihal vonj zemlje, nepokvarjenost, toda na drugi strani ponos, trma in čudra gospodovalnost. Videl je, da so kljub prijaznosti in spoštovanju zagrajeni, da imajo skrivnosti, ki jih ne razodejejo nikomur. In samo to je Klemena vleklo k njim.

Ko je prvič zadel ob Boltarja na Bukovici je spoznal, da do skrajnih globlin teh ljudi nikoli ne bo prišel.

Boltarjeva. Nežika je bila pred možitvijo. Ženina ji je našel oče, gruntarja, kakor se spodobi. Nežika se je uprla. Toda ko je Boltar položil svoje težke pesti na mizo, je obmolknila. Vedela je, da je končano.

Z besedo je poskusil še Klemen. Sedela sta na klopi pod orehom, govorila o vremenu in živini, vse tako, kakor je treba začeti.

Počasi je Klemen ukrivil pogovor v svojo smer. Koj je čutil, da Boltar postaja nemiren.

"Tako je," je krehnil Boltar suho, ko je Klemen končal. Dalje prihodnjič.

EDINA, SAMO MOŠKA, NEPRISTRANSKA DRUŽABNA ORGANIZACIJA

Slovenska moška zveza v Ameriki

Ustanovljena 1. januarja, 1939. Inkorporirana 13. marca, 1939 v državi Ohio.

Glavni sedež: BARBERTON, OHIO

ENA NOVA MODERNA ORGANIZACIJA NA DRUŽABNEM, SPORTNEM IN KULTURNEM POLJU

Nobenih pristopnih stroškov. Ne potrebujete nobene zdravniške preiskave. Pristop od 16. do 65. leta.

Za 25 centov mesečnega assessmeta, plačuje dobrostoječemu članu do \$100 pogrebniških stroškov.

Vsak Slovenec bi moral biti član te nove nepristranske organizacije.

GLAVNI ODBOR:

Častni predsednik: FRED UDOVICH, 183-22nd St., Barberton, O. Predsednik: MATT F. INTIHAR, 21491 Nauman Ave., Euclid, Ohio. Prvi podpredsednik: FRANK J. MACEROL, 1172 Norwood Rd., Cleveland 3, Ohio.

Drugi podpredsednik: IVAN GERMAN, 7502 Donald Ave., Cleveland, O. Tajnik: VINCENT H. LAUTER, 1012 Wooster Rd., West Barberton, O. Blagajnik: JOSEPH SHEGA, 207-23rd St. NW., Barberton, Ohio. Zapisnikar: JOŽE GRDINA, 6113 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik in prvi nadzornik: CHARLES BENEVOLO, 821 Alhambra Rd., Cleveland 10, Ohio. Drugi nadzornik: FRANK M. PERKO, 1092 E. 174 St., Cleveland 19, Ohio. Tretji nadzornik: ANTHONY KRAMPOL, 1003 E. 66. Pl., Cleveland, O. land 10, Ohio.

FINANČNI ODBOR:

Predsednik in prvi odbornik: JOHN GOTTLIEB, 1845 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.

Drugi odbornik: JOSEPH PIŠKUR, 133 Smithsonian St., Girard, Ohio. Tretji odbornik: DAMIJAN TOMAZIN, 973 E. 74. St., Cleveland, Ohio. Direktor atletike: JOSEPH E. LUKZ, RFD 1, Box 432, Niles, Ohio.

Za pojasnila se obrnite na glavnega tajnika Slovenske Moške Zveze 1012 Wooster Rd., West Barberton, Ohio.

Pismo iz Avstralije

Blackall.—Dragi g. urednik!

V začetku pisanja Vas prav iz srca pozdravljam in se Vam iz srca zahvaljujem za poslano knjigo, roman "Jutro brez sonca", katero sem z veseljem prejel in jo tudi pridno čitam. Prav lepa Vam hvala tudi za redno pošiljanje časopisa Ameriška Domovina. Tukaj pri nas je vse po starem in tudi vročina je že prenehala; sedaj imamo tukaj jesensko vreme in se da kar dobro delati, samo noči so bolj hladne.

Zdaj Vam moram sporočiti, da pojdem zopet na sladkorni trs in to okoli 12. maja in Vas prosim, da mi pošiljate časopis na isti naslov, ker točno ne vem, kam bom šel, ali v Ingham kot lanko leto, ali kam drugam. —

Kot vidim iz časopisa, se imajo Slovenci po Kanadi, Argentini in ostalih delih Amerike kar dobro. Najbolj so podjetni v Kanadi, v Argentini pa so precej podjetni v duhovnem življenju in tudi v kulturnem ne zaostajajo. Želim jim obilo sreče in božjega blagoslova!

Mi tukaj v Avstraliji za enkrat kaj takega ne zmoremo;

V BLAG SPOMIN
TRETJE OBLETNICE SMRTI NASE-
GA NEPOZABNEGA SOPROGA,
OCETA, STAREGA OCETA
IN TASTA

Felix Surtza

ki se je preselil v večno življenje 17. maja 1947

Zdaj bivaš vrh višave jasne, kjer ni mraku, kjer ni noči; resnice sonce ne stemi, tam sonce sereče ti ne ugasne.

Zalujoči ostali:

MARY SURTZ, soproga,
MAE DRASLER, hči,
LOUIS L. DRASLER, zet,
LOUIS, JR., vnuk,
PHYLLIS, vnučinja

Cleveland, O., 17. maja 1950.

svobode ni kot je v Jugoslaviji. V resnici pa v domovini ljudstvo strada in obupuje pod tiranom Titom, pa saj vemo dobro, da je komunistično geslo: laž, umor in požig!

Rad bi vedel, koliko glasov bi dobil Tito, ako bi imeli v domovini takšne volitve kot v deželah izven železnega zastoja. Tukaj pri nas se že 14 dni lasajo kdo bo odnesel večino pri volitvah. Lahko je zmagati, ako policija žene ljudi na volišče! Dajte narodu demokratične volitve, pa boste videli, kje bo tovariš Tito! No, mi že dobro vemo, kako je doma, saj pridno dobivamo pošto in vsak mesec odpravimo nekoliko paketov, da bo prej in lepše uspel Titov petletni plan, ko ni napravil niti igel in sukanca za raztrgane sužnje v domovini, in kjer bi te stvari tako zelo potrebovali! Ej, žosi, le komu drugemu laži, nam novim naseljenecem ne boš, če kaj vem! Preveč dobro poznamo rdečo laž, bolje nam je tukaj v tujini kot doma v "svobodni" Titovini!

Pismo iz Bosne pravi sledeče: "Dragi stric, pošljite nam kolikor največ morete, ker mi smo tukaj nagi in bosi, a oblast nam je vzela vse, kar smo imeli. Od 100 hektarov nam je ostal 1 hek. zemlje, en konj in ena krava. — Pa da ne naštevam pisem iz Slovenije, katera niso nič boljša. Jaz mislim, da kdor je dal glas za Tita, bi bil raje dal denar za puško, da bi Titu podkadil.

Zelo me zanima, kako se ne ki imajo naši Belokranjci v Kanadi. Če ima kateri kaj časa, naj se oglasi v Ameriški Domovini, da bom videl, kako živijo. Ravno tako oni, ki so v Argentini in drugod v Južni Ameriki.

Sedaj bom pa končal, da ne bom preveč dolgočasil čitateleje Ameriške Domovine. Pozdravljam vse Slovence v Argentini, Kanadi in Ameriki in v ostalih delih sveta, največ pozdravov pa g. uredniku Debevu in ostalim v uredništvu Ameriške Domovine.

Smrt komunizmu, narodu pa obleko in svobodo!

Eden od Treh far.

Okusen pozdrav iz Floride

Cleveland, O. — Nekam zamišljen sem bil, ne vem kakšne melodije so mi brenčale po glavi in v takih slučajih rad vidim, da me nihče ne moti. Pa ti zbrni zvonec pri vratih in nekdo tolče z rokami in nogami po vratih, da sem kar planil pogledat, kaj vendar je.

Komaj odprem vrata, pa mi pada v roke zavoj; šele po vozi- lu sem spoznal, da je ta možak uslužbenec paketne pošte. Pogledam, če morda ni kakšna pomota. Ime, naslov, še celo zona, vse pravilno. Kaj neki bi to moglo biti? Nobene označbe pošiljatelja. Že sem si mislim, menda ja nisem komu na poti in se me misli na tak lep način znebiti? Na, kar opazim na zavitku naslov firme, ki trguje s sadnimi sokli. Da bi bil vzorec, si tudi nisem mogel misliti, ker s tako velikimi vzorci tudi niso firma tako radodarne. Odkod pošiljate, tudi nisem mogel razbrati.

V BLAG SPOMIN
DRUGE OBLETNICE SMRTI NASE
NEPOZABNE IN LJUBLJENE
SOPROGE IN DOBRE
MATERE

Ane Ferencak

ki je za vedno zatisnila svoje mile oči dne 16. maja 1948

Dve leti Te zemlja krije, truplo v grobu že počiva, nam pa je težko pri srcu, po licu solza nam drsi.

Zalujoča:

JOSEPH, soprog,
JOSEPH, sin.

Cleveland, Ohio, 17. maja 1950.

Ker pa ni bilo mogoče opaziti kake nevarnosti, sem kmalu potolažil svojo radovednost, ko sem izlekel iz zavoja steklenico s pristnim medom. Priloženi listek je šele razrešil zagonetko z besedilom: "Sladki pozdrav od A. G. iz Floride." Prav lepa hvala! P. K.

— Velika reka Mississippi odnese letno skoro 500 milijonov ton rodovitne zemlje s seboj v morje.

DELO DOBIJO

Moški dobijo delo

Sprejme se mlade moške, starost 25 do 40, za tovarniško delo, rotacijski šiht, plača od ure, stalno delo pri dobri kompaniji. Prosilec mora biti pripravljen sprejeti težko delo.

Ferro Enamel Corp.
4150 E. 55. St.

Od 8:30 do 5 pop. (99)

Help Wanted

Waitresses, nightclerk, pastry cook, office girl, maids and a dishwasher operator. Also employment for refugees.

Christiana Lodge
Summer Resort
Edwardsburg, Michigan

(98)

Za hišno čiščenje

Sprejme se Slovenca za hišno čiščenje podnevi. Naj pokliče GL 1-7934.

(98)

Barvar dobi delo

Sprejme se barvarja za delo zunaj in znotraj. Pokličite po 6 uri zvečer MU 1-3729.

(98)

MALI OGLASI

Sobe iščeta

Slovenska mati in sin bi rada dobila v najem 3 sobe, bi sama papirala, če je potreba. Kdor ima kaj primerne, je prosen, da pokliče H-6488.

(98)

Soba se odda

Odda se opremljena soba, poseben vhod. Vprašajte od 5 do 6 zvečer na 1083 E. 67. St.

Par išče sobe

Mlad zakonski par išče 3 ali 4 neopremljene sobe v slovenski naselbini na vzhodni strani mesta, v St. Clair sekciji. Kdor ima kaj primerne, je prosen, da pokliče EX 1-8965.

(x)

Velika hiša naprodaj

Je za 7 družin, s hišo gre po hištvu za 15 sob, hiša nosi jako lepe dohodke; 4 sobe so za gospodarja odločene, v hiši so 4 kopalnice. Se moramo seliti do 1. junija. Za podrobnosti pokličite po 6. uri zvečer PO 1-9624.

(97)

Za vaše počitnice

ste vabljeni, da pridete v

Christiana Lodge
Slovensko letovišče

Hotel ima 30 sob z pršno kopeli zraven. 17 koč ima vsaka svojo prvo kopel. Centralna obednica, z ameriško-slovensko kuhinjo. Vsaokvirni sporti — privatno obrežje, vožnja na čolnu in ribolov. Sprejemamo goste za prenoči 260 milj izven Clevelanda, na U. S. cesti 112. Pišite po informacije je

CHRISTIANA LODGE
Dominik Krasovec, lastnik
Edwardsburg, Mich.
Tel.: 9126 3 6

PRIHRANILI SI
BOSTE DENAR,
ČE POSETITE NASO
RAZPRODAJO!

Oblak Furniture Co.
6612 ST. CLAIR AVE.

Kadar potrebujete
zavarovalnino

proti ognju, viharju, za avtomobile, se lahko in zanesljivo obrnete na obrnete na

L. Petrich — IV 1-1874
19001 KILDEER AVE.

Nad 8,000 ekspres paketov in vreč moke je bilo že izročenih prejemalcem v Jugoslaviji v teku 20 dni po prejemu naročila v U.S.A.

EKSPRES MOKA! EKSPRES PAKETI!

IZ NAŠEGA GLAVNEGA SKLADIŠČA V SVOBODNI ZONI TRSTA

dospejo v roke prejemniku v Jugoslaviji najkasneje v 20 dneh

MI EDINI garantiramo z denarjem ne samo celo temveč tudi DELNO izgubo pošiljke

MI EDINI	ST. 1	ST. 2	ST. 3	EKSPRES PAKET
	(40 lbs. net)	(40 lbs. net)	(40 lbs. net)	ST. 4
10 lbs. riža	10 lbs. riža	20 lbs. bele moke		(40 lbs. net)
10 lbs. svinjske masti	10 lbs. spagheti	5 lbs. sirove kave	15 lbs. svinjske masti	15 lbs. svinjske masti
10 lbs. sirove kave	5 lbs. sladkorja	5 lbs. svinjske masti	20 lbs. sladkorja	20 lbs. sladkorja
10 lbs. spagheti	5 lbs. sirove kave	5 lbs. mila za pranje	5 lbs. mila za pranje	5 lbs. sirove kave
	5 lbs. svinjske masti			
	5 lbs. mila za pranje			
Cena—\$14.50	Cena—\$14.50	Cena—\$14.50	Cena—\$14.50	
EKSPRES PAKET ST. 8	EKSPRES PAKET ST. 17	EKSPRES PAKET ST. 22		
2 lbs. sirove kave	20 lbs. sladkorja	35 lbs. mila za pranje		
2 lbs. svinjske masti	15 lbs. riža	5 komadov mila za umivanje		
4 lbs. spagheti	5 lbs. sirove kave			
4 lbs. moka	Cena—\$14.00	Cena \$16.00		
2 lbs. mila za pranje				
Cena—\$8.50	EKSPRES PAKET ST. 18	EKSPRES PAKET ST. 23		
EKSPRES PAKET ST. 11	40 lbs. sladkorja	4 litre oljčnega olja—\$8.50		
37 lbs. svinjske masti	Cena \$10.50	ali		
Cena—\$12.00	EKSPRES PAKET ST. 19	9 litrov oljčnega olja—\$15.00		
EKSPRES PAKET ST. 12	100 lbs. sladkorja	EKSPRES PAKET ST. 24		
20 lbs. svinjske masti	Cena \$19.50	15 lbs. mlečnega praška		
20 lbs. sladkorja	EKSPRES PAKET ST. 20	10 lbs. riža		
Cena—\$12.50	100 lbs. riža	6 lbs. zmletih jaje		
EKSPRES PAKET ST. 16	Cena \$20.50	5 lbs. zelene kave		
20 lbs. sladkorja	EKSPRES PAKET ST. 21	1 lb. črnega popra		
10 lbs. svinjske masti	20 lbs. sladkorja	1 lb. čaja		
10 lbs. riža	Cena \$11.50	Cena \$30.00		

V TEH CENAH SO
VKLJUČENI VSI STROŠKI

NOVE ZNIŽANE CENE
STREPTOMYCIN
(Dihydrostreptomycin)
Merck

NOVE SINGER SIVALNE STROJE
s pogonom na noge pošiljamo v Jugoslavijo po najpovoljnejših cenah. Pišite po informacije!!! Dostava v 6 tednih.

Garantiramo, da ga bo bolnik v Jugoslaviji prejel najkasneje v 10 dneh po prejemu naročbe.

Na eno in isto osebo lahko pošljete kolikor vreč moke ali paketov želite.

10 gramov\$ 8.50
20 gramov\$16.00
50 gramov\$38.50
100 gramov\$76.50

EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE
55 West 42nd Street Telefon: BRyant 9-0252—9-0253 New York 18, N. Y.

Prevarani detektiv

(ROMAN)

Lahna rdečica oblije obraz jetnika. Očividno je bilo, da je pričakoval kako drugo vprašanje in je bil tudi pripravljen odgovoriti. Toda to vprašanje je prišlo popolnoma nepričakovano.

"Čudno se mi zdi," odvrne jetnik s slabo prikrito osupnostjo, "da sem mogel kaj takega izgovoriti."

"Pet oseb vas je slišalo!" si-li sodnik v jetnika.

Zdelo se je, da jetnik skuša dobiti več časa, da se domisli; lovi je besede, da razloži stvar sodniku.

"Nu," reče končno, "mogoče je, da sem zini kaj enakega. To je fraza, katere se je neki stari vojak Napoleona večkrat posluževal, in ki je po bitki pri Waterloo stopil v službo pri gospodu Simpsonu."

Ta razlaga, dasi je prišla le počasi, je bila izvrstna. Vsaj sodniku Segmuellerju se je tako zdelo.

"Je to precej verjetno," reče. "Vendar se moram ozreti na eno okoliščino, katere nikakor ne razumem. Ali ste se oprostili svojih napadalec predno je dospela policija? Odgovorite da ali ne."

"Da."

"Toda zakaj pa ste ostali na pragu pivnice, namesto da bi pobegnili pri zadnjih vratih, o katerih ste bili prepričani, da vam pomagajo k begu. In pri tem ste celo zabarikadirali vhod in obrnili revolver proti policiji, kateri ste grozili s strelj?"

Mož ipovesi glavo in vsi so bili prisiljeni čakati na njegov odgovor.

"Ker sem bil neumen," začel je končno. "Saj nisem mogel vedeti, če je dospela policija ali pa prijatelji mož, katere sem ubil."

"V vašo lastno korist bi bilo, da bi nemudoma pobegnili."

Morilec molči.

"Torej," nadaljuje Segmueller, "smo mi mnenja, da ste vi nalašč in prostovoljno se izpostavili nevarnosti aretacije v namenu, da bi zakrili beg obeh žensk, ki sta se nahajali v pivnici."

"Zakaj bi riskiral svoje življenje radi dveh cigank, katerih niti poznal nisem?"

"Oprostite! Mi smo precej dobro prepričani, da so vam bile omenjene ciganke precej poznane."

"Kdo mi more to dokazati?" In jetnik se zareži, toda njegov nasmeh zamrzne na ustnicah, ko spregovori sodnik sledeče besede:

"Te vam bomo mi dokazali!" Enaindvajseto poglavje.

Železnice, fotografije in brzojavi niso dosti doprinesli k sodnikovi težavni, nalogi, da dožene indentičnost te ali one osebe. Vsak dan se pripeti, da se zločincem posreči preslepiti sodnika glede osebnosti, da tako izbegnejo posledicam svojih prejšnjih zločinov.

To se dogaja tako pogosto, da se je nekoč neki slavni generalni državni pravdnik izjavil, napol v šali, napol v resnici:

"Ta, ta negotovost bo prenehala šele tedaj, ko bo narejena postava, ki zahteva, da se vsakemu otroku ob rojstvu, ali kadar je prijavljen porod županu, vtisne pečat, ki je neizbrisn za vse življenje."

Predvsem je gospod Segmueller močno želel, da bi bilo tako [neizbrisljivo] znamenje

vzganov v jetnika, ki je stal pred njim.

Kljub vsemu temu pa Segmueller še ni obupal, imel je še vedno upanje, da vjame jetnika v tem ali onem odgovoru.

Bil je prepričan, da okliščine v zvezi z obema ženskama tvorijo najslabši člen v načrtu morice — točka, okoli katere morate zbrati vse svoje zločinske zmožnosti.

Ko je sodnik mislil, da je njegova grožnja naredila dovolj velik vtis na jetnika, je zopet nadaljeval z vprašanji:

"Torej, jetnik, vi trdite, da v dotični pivnici niste nikogar poznali?"

"Prisegam."

"Ali niste nikdar imeli prilike spoznatj se z nekim Lacheneurjem, ki je oseba, ki je tudi zapleten v to zadevo?"

"To ime sem prvič slišal iz ust umirajočega vojaka, ki je tudi dodal, da je bil ta Lacheneur star komediant."

Jetnik težko vzdihne in nadaljuje:

"Ubogoj vojak! Pravkar sem mu prizadel smrtni udarec, toda kljub temu so njegove zadnje besede dokaz moje nedolžnosti."

Ta sentimentalni vzklík ni imel na sodnika seveda nobe-

nega vpliva.

"Torej," pravi sodnik, "sprejmite kot resnico besede, katere je izgovoril umirajoči vojak?"

Mož se obotavlja, kot bi se zavedal, da je padel v nastavljen past in da mora dobro premisliti kaj bo odgovoril.

"Da, sprejemem," reče končno. "Seveda sprejemem."

"Dobro tako. Ta vojak, kot se boste spominjali, se je hotel maščevati nad Lacheneurjem, ki mu je obljubil denar, toda ga je zapeljal v zaroto. V zarota proti komu? Najbrž napram vam; pa ste vendar trdili, da ste dospeli v Pariz šele omenjeni večer, in da ste le po naključju zašli v Poivriere. Kako morete združiti v eno enoto tako nasprotujoče si izjave?"

Jetnik znova skomizgne z rameni.

"Jaz vidim zadevo v popolnoma drugačni luči," reče jetnik. "Ti ljudje so kovali zaroto proti — ne vem proti komu — in ker sem bil njim na poti, so začeli z menoj prepir, ne da bi imeli vzrok za to."

Udarec sodnika je bil lokavo pripravljen, toda enako lokavo ga je odbil jetnik, tako lokavo, da si sodni pisar ni mogel pomagati in se je nasmehnil. Sicer pa je on, iz pricipa, bil vedno nekako naklonjen jetnikom.

"Sedaj se pa ozrimo na okoliščine, ki so sledile, ko so vas aretirali," nadaljuje sodnik. "Zakaj niste hoteli odgovorjati na stavljena vprašanja?"

Na obrazu jetnika se pojavi umetno ali resnično ogorčenje.

"Ta preiskava," odgovori raskavo, "bo zadostovala, da naredite iz mene nedolžnega človeka ali pa zločinca."

"Svetujem vam, v vašo lastno korist," pozvari sodnik, "da se dostojno obnašate. Oni, ki so vas aretirali, so opazili, da so vam bile znane vse formalnosti, vsi običaji in navade v zaporih."

"Oh, gospod, ali vam nisem povedal, da sem bil aretiran in v zaporih že mnogokrat — in to vselej radi mojih listih. Povedal sem vam resnico, torej se ni treba neprestano zagajati v mene."

Jetnik je zavrgel krinko brezskrbne veselosti in je bil videči zopet nezadovoljen, razžaljen.

Toda njegove težave še niso bile končane, bitka se je šele pričela. Sodnik Segmueller položi na mizo malo, platneno vrečko.

"Ali spoznate to?" "Popolnoma. To je paket, ki je bil položen v blagajno pri nadzorniku ječ."

Sodnik odpre zavoj in strese prah iz njega na kos papirja na njegovi mizi.

"Cotovo se zavedate, jetnik," reče, "da je to prah od blata, ki je tičalo na vaših nogah. Zastopnik policije, ki ga je nabral, je šel na policijsko postajo, kjer ste bili zaprti sinoči. Pri tem je odkril, da je prah ma tleh celice popolnoma enak prahu, ki ga je ostrgal z vaših nog."

KADAR NAMERAVATE PRODATI ALI KUPITI POSESTVO ALI TRGOVINO,

pokličite za zanesljivo in točno postrežbo

JOHN ROZANCE—KE 1-6681

LAKELAND REALTY CO.

REAL ESTATE and BUSINESS BROKERS

15604 Waterloo Road

Cleveland, O.

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRODJA IN ZA BARVANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 ST. CLAIR AVENUE

FRANK OVELBAR, lastnik

PERUTNINA

17330 BROADWAY, MAPLE HEIGHTS

V zalogi imamo vedno mlade piščance in vseh vrst perutnine. Se priporočamo za svatbe, bankete in razne druge prilike. Pridite in si izberite.

ANDY HOČEVAR in SINOV

Tel. v trgovini Montrose 2369; na domu Montrose 1368-W

Jetnik posluša z odprtimi ustmi.

"Torej," nadaljuje sodnik, "je popolnoma gotovo, da ste si vi na policijski postaji namazali vaše noge z blatom. Kaj ste nameravali s tem."

"Želel sem—"
(Dalje prihodnjic)

— Eno tretjino vseh prešičev, ki se jih zredi v Zed. državah, jih zredijo v državah Iowa in Illinois.

PLAY BALL!

Front Row Seat in Your Living Room at Home!

Lowest Price Ever!

PHILCO
12 1/2 INCH
Console Ensemble

MODEL 1404 C

Complete

\$ 229.95

Plus Tax and Warranty

Matching Console Base FREE

- Built-In Aerial
- Super-Power
- Mahogany Veneer Cabinet

It's the newest triumph of Philco engineering and design. Yes, a huge 97 sq. in. picture on a 12 1/2" tube, and yours now in a console-style cabinet at lowest price in Philco history. In up to 8 out of 10 locations no aerial of any kind needed... just plug in and play.

ONLY \$22.95 DOWN ON DELIVERY

Odprto v ponedeljek, četrtek in soboto do 9:00

V torek in petek do 6:00—Zaprto cel dan v sredo

BRODNICK BROS.

APPLIANCES & FURNITURE STORE

16013-15 WATERLOO RD.

IV 1-1900—IV 1-6072

OBLAK MOVER

Naša specielnost je prevažati klavirje in ledenice. Delo garantirano in točna postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem do vašega starega znanca

JOHN OBLAK

1146 E. 61. St.

HE 1-2730

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

ŽENE!

TO JE NAJBOLJŠI NAKUP

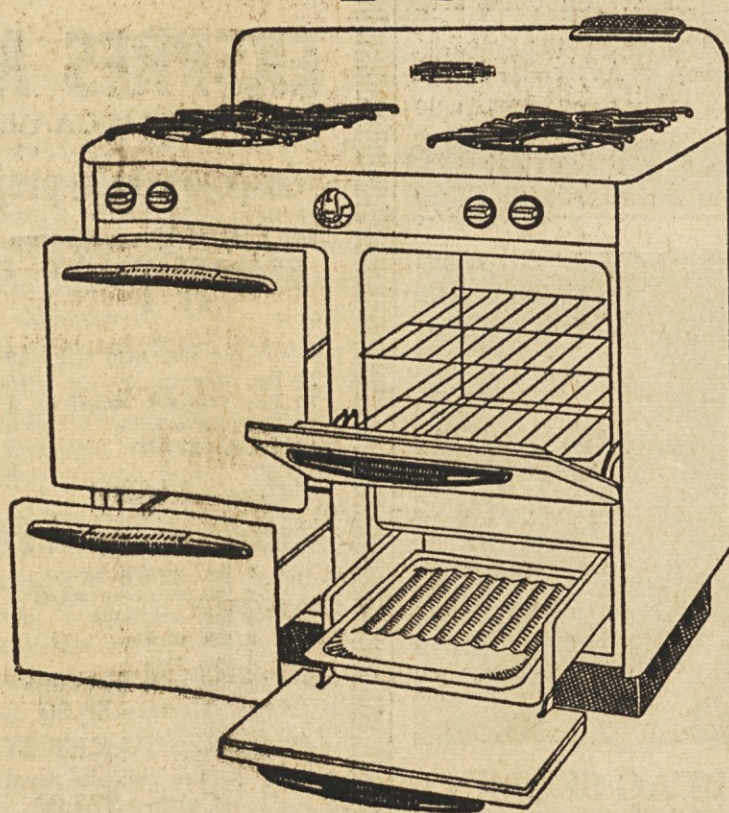
Plinske peči

V ZGODOVINI

Prihranite!

ODIN plinska Beauty peč št. 105

\$40

SAMO

\$99.50

- Vrhnji del je razpredeljen in iz čisto belega porcelana
- Obdrži svojo originalno barvo
- Nima razpok ali manjših kotičkov, kjer bi se nabirala navlaka
- Se prav lahko sčisti
- Ima prostor za velike lonce
- Pečica je iz enega komada iz porcelana
- Ima Robertshaw kontrolo za toploto
- Je popolnoma insulirana z Johns-Manville Rock Wool
- Ima en velik "burner"
- Ima tri standard "burnerje"
- Majhni krožniki iz kroma pod "burnerji" se z lahkoto odstranijo za čiščenje
- Pražilni oddelek se lahko porabi za ohranitev jedi na toplem
- Ogrodje je električno zvarjeno
- Ima veliko prostora za spravo posode
- Vrata in predali se ob dotiku prsta zapro

Louis Planinc

W. F. Hann & Sons Co.

15505 Euclid Ave.

MU 1-4200

Vabimo Vas, da si pridete ogledati to fino, na trgu najbolj ekonomično peč, katere bo okras vsaki kuhinji in vsaki gospodinjji v ponos

Mario Kolenc